

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ”

РЕЗЮМЕТА

на научните трудове

на гл. ас. д-р Даниела Александрова Георгиева

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент”

по професионално направление 3.8. Икономика,
научна специалност 05.02.07. „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на
стопанската дейност”

Варна

2017г.

МОНОГРАФИЯ
ПО ЧЛ. 62, Т. 3 ОТ ПУРПНСЗАД В ИУ - ВАРНА

Счетоводна обезценка на нетекущите активи, Монографична библиотека „Цани Калянджиев”, изд. „Наука и икономика” – ИУ – Варна, 2016

Монографията разглежда въпросите свързани с обезценката на нетекущите активи в предприятията в България. Целта е да се анализират състоянието и проблемите при признаването на обезценки на нетекущи активи, както и да се изследва въпроса до колко някои от факторите за обезценка, влияещи на предприятията от страни с развита пазарна икономика се отразяват и на дружествата у нас.

Първа глава представя теоретичната обосновка на обезценяването на активите, а именно обезценката като проявление на счетоводния консерватизъм и на приблизителното оценяване в счетоводството, както и нейната нормативна регламентация. Обърнато е внимание на някои показатели, които се предлагат в литературата и които могат да послужат за измерване на нивото на счетоводен консерватизъм на дадената счетоводна политика. Коментирани са спецификите на приблизителните счетоводни оценки, направен е аналитичен преглед на подходите за обезценка на активи при представителите на двете основни счетоводни школи – континенталната и англосаксонската школа, както и на подхода регламентиран от МСС/МСФО. Като обобщение са систематизирани няколко подхода за обезценка на активи, познати в теорията и практиката на съвременното счетоводство: два подхода според обектите на обезценка; пет подхода според начина на изчисляване на обезценката; два подхода според начина на последващо третиране на обезценката.

На следващо място в разработката са анализирани факторите за обезценка на нетекущите активи. Освен вътрешните и външните фактори, свързани със средата, в която функционира предприятието е установено особено силно влияние на още една група фактори, а именно субективните фактори – личните интереси на мениджърите към постигане на определен финансов резултат.

Втора глава е посветена на конкретни проблемни области, свързани с изпълнението на теста за обезценка. Като такива са идентифицирани:

✓ Проблеми, свързани с разграничаването на активите за обезценка – самостоятелен актив или единица, генерираща парични потоци;

✓ Правилното определяне на обхвата на паричните потоци, нормата на дисконтиране, период на дисконтиране на тези парични потоци при установяване на стойността в употреба;

✓ Проблеми, свързани с обезценката на положителна репутация;

✓ Проблеми, свързани с обезценката на инвестиции в дъщерни или асоциирани предприятия.

При определяне на очакваните нетни парични потоци за дисконтиране, освен разписаните в *МСС 36 Обезценка на активи* правила, се обръща внимание и се приема за удачно да се вземе предвид и стойността на оборотния капитал (в частност материалните запаси) на предприятието и паричните потоци, свързани с данъци.

Друг момент, по отношение на който възникват редица затруднения от практическо естество е правилният избор на дисконтов процент, използван за установяване на стойността в употреба. Изборът между ставка, базирана на среднопретеглената цена на капитала или ставка, базирана на среднопазарния лихвен процент е един от ключовите моменти и следователно е необходим такъв подход, базиран на най-добрата преценка на ръководството за средата на функциониране, конкретните рискове и възможните перспективи за актива. Предлага се като по-подходящ дисконтов фактор, базиран на среднопретеглената цена на капитала на предприятието, тъй като обезценената стойност всъщност е израз на онази полезност, която има активът за самото предприятие, в контекста на неговата основна дейност, а не за оценката на полезността за външно лице.

С особено внимание следва да се подходи и към установяването на периода за дисконтиране на прогнозираните парични потоци при активи с дълъг полезен живот и с оглед на ограниченията, които поставя МСС 36. За успешното определяне на стойността в употреба на тези активи е целесъобразно в дисконтирането да се включи и крайната стойност на актива, отразяваща очакваната му стойност на определена дата в бъдеще след края на периода, за който са дисконтирани прогнозните потоците.

В третата глава е представено практическото изследване. То е базирано на 204 годишни финансови отчета на 34 български публични предприятия,

участващи в изчисляването на борсовия индекс BGBX40 за период от 6 години (2008 г. – 2013 г.). За установяване на обобщена оценка на обезценяването на нетекущите активи са набелязани осем конкретни практически задачи, които са изпълнени в хода на изследването. Мотивиран е избора на извадка от предприятия и периода на изследването. Дефинирани са пет критерия за оценка на всеки един финансов отчет и рангова скала в четири позиции за оценка по всеки един от критериите.

Въз основа на обобщената количествена оценка е изчислено нивото на обобщената оценка на обезценяване за всяко предприятие по отделно. В зависимост от нивото на обобщената оценка предприятията са групирани в три групи: предприятия с ниско ниво – от 0% до 30%; предприятия със средно ниво – от 30%-60%; предприятия с високо ниво – от 60%-100%.

В резултат на емпиричното проучване на оповестяването на обезценката на нетекущите активи в ГФО на изследваните предприятия, се отхвърли хипотезата за широта на темата в българската практика, тъй като се установи нисък относителен дял на обезценяващите активите си предприятия. Като цяло се установи недостатъчно и по-скоро формално оповестяване на изискваната информация съгласно МСС 36 В преобладаващата си част изследваните предприятия попадат в групата на тези с ниско ниво на обща оценка на обезценяване.

При изследване на консервативността на счетоводната политика на предприятията в извадката като съотношение между счетоводната и пазарната стойност на капитала им се достигна до извода за липса на силно консервативни счетоводни политики, които да доведат до значително подценяване на счетоводната стойност на предприятието в сравнение с оценката на пазара. Установи се наличие на умерена корелационна зависимост между намалението на пазарната капитализация на предприятията в периода 2008 – 2013 г. и общата им оценка на обезценяване, направена по избраните пет критерия. Въпреки наличието на слаба корелационна връзка се потвърди очакването, че при предприятия с по-консервативна счетоводна политика общата оценка на обезценяване на нетекущите активи е по-висока.

Практическото изследване показва още, че в индивидуалните финансови отчети на предприятията от извадката са признати два вида обезценки на нетекущи активи: обезценки на ДМА и на инвестиции в дъщерни предприятия.

При сравнителната характеристика на двете групи се установи по-стриктно придържане към *МСС 36 Обезценка на активи* и оповестяване на необходимата информация от групата, обезценяваща инвестиции. В групата на обезценяващите ДМА предприятия, по-често оценката на възстановимата стойност е направена от лицензиран оценител на база стандартите за бизнесоценяване и с малки изключения няма предоставена подобна информация, каквато се изисква от счетоводния стандарт. Формулиран е извод, че тази оценка може да се различава от оценката по счетоводните стандарти, тъй като се изхожда от позицията на пазара и съответно се търси пазарната оценка на актива, а при оценка в съответствие със счетоводния стандарт се изхожда от позицията на самото предприятие, което притежава, управлява и черпи изгода от актива и неговата оценка за полезността е очаквано да бъде различна, в сравнение с тази която дават участниците на пазара.

В заключението са обобщени основните изводи, до които е достигнато в хода на теоретичното и практическо изследване.

СТУДИИ ПО ЧЛ. 62, Т. 4 ОТ ПУРПНСЗАД В ИУ - ВАРНА

Приложни аспекта на анализа на финансовите отчети в контекста на концепцията „действащо предприятие”, Годишник на Икономически университет – Варна, том 84/2012, 2013 г., с. 259 – 300

Обектът на изследване в студията е концепцията за действащото предприятие и възможността, чрез инструментариума на финансовия анализ, да се прогнозира и изследва нейната приложимост. В първа глава е представена нормативната регламентация на концепцията в националните и международните счетоводни стандарти, някои национални общоприети счетоводни принципи, както и Международните одиторски стандарти. Разгледано е приложението ѝ при неплатежоспособност и несъстоятелност на предприятието като е достигнат извод, че още от момента на изпадането в неплатежоспособност концепцията за действащо предприятие може да се окаже неприложима и потвърждава необходимостта от задълбочени по-нататъшни изследвания на редица нефинансови и финансови показатели, като ликвидност, платежоспособност, рентабилност и др., които обективно да аргументират възможността на

предприятието да продължи дейността си. При всички случаи прилагането на счетоводната база „действащо предприятие” следва да бъде преустановено още във фазата на производството по несъстоятелност, ако предприятието вече не е в състояние да изпълнява обичайната си стопанска дейност. Систематизирани са обстоятелствата, които могат да послужат като сигнал за неприложимост на концепцията «действащо предприятие» на базата на публикации в специализираната литература, становища на Борда по МСС, както и авторското виждане по проблема. Подчертава се значимостта на оповестяването на риска и несигурността пред предприятието в годишните финансови отчети.

Втора глава е посветена на възможностите за използване на инструментариума на финансовия анализ в процеса на оценка на приложимостта на концепцията за действащо предприятие. Представени са някои модели за оценка, емпирично доказали своята полезност в страни с развита икономика. Предложен е авторов метод, който включва два етапа на оценка: 1 етап/ преди изготвяне на финансовия отчет; 2 етап / след изготвяне на финансовия отчет. На първия етап оценката следва да се прави от ръководството като се обърне особено внимание на редица оперативни и други фактори, влияещи върху дейността на предприятието в бъдеще. На втория етап оценката може да бъде направена от различни външни потребители и се базира на информацията във вече изготвения финансов отчет. За целта е предложена система от 12 показателя, обоснована е полезността им за цялата на оценката, изведени са три критични за «действащото предприятие» комбинации от финансово-аналитични показатели. За илюстрация на прогностичните възможности, предлаганият метод е отнесен към дейността на едно публично предприятие в ликвидация по метода “case study” като е изследван период от 10 години преди датата на обявяването му в ликвидация. Достигнато е до извода, че използваните показатели, свидетелстват за влошено финансово състояние, което в съчетание с публичната нефинансова информация за промените в организационната структура и пазарната среда на предприятието доказват необходимостта от спиране прилагането на принципа „действащо предприятие” много по-рано преди обявяването му в ликвидация от съда.

Провизиите в счетоводната теория и практика, в съавторство, Годишник на Икономически университет – Варна, том 81, 2010

На базата на исторически градения опит в счетоводната професия и развитието на счетоводните регулации (международни и национални), се разкриват проблемите при признаването на различни групи провизии, тяхното счетоводно отразяване и оповестяване на информация, свързана с тях във финансовите отчети с общо предназначение.

Изследват се промените в счетоводното разбиране за провизиите. Обобщено е, че съществуват различия и спорни моменти относно признаването и оценяването на различните видове провизии и отчитайки разнообразната практика е уместно провизиите да бъдат дефинирани в широк и тесен смисъл на понятието. Предлага се провизиите, в широкия смисъл на понятието, да бъдат класифицирани в 10 групи, според 5 класификационни критерия. Разгледани са проблемите свързани с провизирането за загуби от обезценка на вземания в американската практика и се прави съпоставка с международните счетоводни регулации.

В авторската част от студията е представен преглед на нормативното регламентиране на провизиите в България, изследват се проблемите при признаване и оценка на провизиите в предприятията у нас, както и данъчното третиране на провизиите според българското законодателство. Представена е сравнителна характеристика на съдържанието и счетоводното отчитане на провизиите в предприятията от пазарния и от публичния сектор. Разгледани са два подхода за оценка на провизиите в зависимост от това дали се провизира единично или повтарящо се задължение. Анализирани са възможните методи за оценка на задължението, а именно: очаквана стойност на разходите в зависимост от вероятността да възникне даден резултат, текуща стойност на разходите, дисконтирана стойност на разходите за погасяване на провизираното задължение. Чрез емпирично изследване на годишни финансови отчети на публични предприятия е установена честотата и вида на признатите провизии за задължения от българските предприятия. Систематизирани са изискванията за оповестяване на информация за заделените провизии в годишните финансови отчети на предприятията и особеностите, свързани с данъчното облагане.

НАУЧНИ СТАТИИ
ПО ЧЛ. 62, Т. 4 ОТ ПУРПНСЗАД В ИУ - ВАРНА

Приложимата база на отчетността в публичния сектор, сп. „Икономическа мисъл”, бр. 5 / 2016 г.

В статията са разгледани характеристиките, ползите и недостатъците на четирите бази, които се срещат в практиката на различните държави – 1/ касова основа на отчитане, 2/ модифицирана касова основа, 3/ счетоводно отчитане на основата на модифицирано текущо начисляване и 4/ счетоводно отчитане на базата пълно прилагане на принципа „текущо начисляване”. Представена е нормитавната регламентация на различните счетоводни бази в лицето на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор. Застъпено е становището, че отчитане на модифицирана основа има предимства от гледна точка на спецификите на публичния сектор в сравнение с отчетността на основата на пълното прилагане на принципа «текущо начисляване». В контекста на настоящата ревизия на счетоводен стандарт *МССПС на касова основа – финансово отчитане на касова основа* се предлага той да регламентира конкретните изисквания във връзка с приложението на модифицираната основа на отчитане.

Обезценка на нетекущи активи в организациите от публичния сектор, сп. „Бизнес управление”, бр. 1 / 2016

В статията са представени особеностите на обезценката на нетекущите активи в счетоводството на бюджетните организации. Анализирани са основните постановки на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор в тази връзка. В сравнителен план са открити особеностите на обезценката на нетекущите активи в бюджетните организации спрямо предприятията извън публичния сектор. Коментирани са спецификите при установяването на възстановимата стойност на нетекущите активи в бюджетните организации от гледна точка на характеристиката им на активи, който не генерират парични потоци (нито самостоятелно, нито като част от по-голяма единица). На фона на международната практика са представени и правилата и изискванията за обезценка, съгласно действащата нормативна уредба у нас.

Подходи к финансово-бухгалтерскому анализу доходов в ресторанном бизнесе, сп. „Економика, социология, право: журнал научных публикации”, Науч.- инф. издат. центр „Институт стратегических исследований”, Москва, 2016, бр. 1 (январь)

Целта е да се представи методика за анализиране на ресторантьорските приходи, която да послужи за тяхното успешно управление. Предложената методика включва пет стъпки, които се отнасят до определяне на динамиката на приходите, структурата на приходите, темпа на изменение и темпа на прираст на приходите, ефективността на приходите и специфичните аспекти на анализа на приходите в ресторантьорската дейност. Последните се свързват с два ключови показателя – цена и приход на място за час. Чрез установяване на оптималния приход на място за час, който да подsigурява желаната норма на печалба, управлението може да се насочи към разработване на подходящи ценови стратегии за разработване на по-слабите периоди.

Показателите за ефективност в контекста на информационните потребности на субектите на финансовия анализ, сп. „Управление и устойчиво развитие”, ЛТУ, 2016

В статията се прави характеристика на различни модели за оценка на ефективността от дейността на предприятието посредством показатели като рентабилност, остатъчна печалба, икономическа добавена стойност, общата акционерна възвращаемост, възвращаемост на инвестиция капитал базирана на паричните потоци, акционерна добавена стойност и др. Ползността на различните модели е представена от позициите на две групи потребители – настоящи и потенциални инвеститори. В първата група попадат показатели, които носят информация за ефективността от гледна точка на рентабилността и създадената стойност от предприятието, а във втората група – показатели, които дават информация за ефективността от гледна точка на пазара. Коментира, се обстоятелството, че те силно се влияят от възприетата счетоводна политика на предприятието и от приложението на приблизителните счетоводни оценки от

една страна и от степента на развитие на капиталовия пазар – от друга. Представени са данни от емпирично изследване, направено по данни на БФБ към мес. Май 2015 г. Установена е най-висока нетна печалба на една акция в отрасъл Туризъм, а най-ниска за отрасъл Лека промишленост. Едновременно с това е установено, че инвеститорите са склонни именно в отрасъл Лека промишленост да платят най-висока цена за всеки лев от нетната печалба. С изключение на отрасъл Тежка промишленост, счетоводната стойност на собствения капитал е надценена в сравнение с пазарната оценка за него.

Подход к анализу доходов гостиниц, сп. „Економика, социология, право: журнал научных публикации”, Науч.- инф. издат. центр „Институт стратегических исследований”, Москва, бр. 1 (январь), 2016

Статията представя подход за анализ на приходите на хотелите като е наблегнато на съчетаването на двата ключови показателя - заетост на хотелската база и ценово равнище. Коментирано е съдържанието и информационната роля на показателя приход на легло за определен период от време. Акцентирано е на необходимостта от установяване на оптимално ниво на заетост при оптимални равнища на цени, така че да се постигне максимизиране на печалбата. В края на статията в пет пункта са обобщени етапите на анализа на приходите за целите на тяхното ефективно управление.

Представяне на активите, пасивите и собствения капитал в счетоводния баланс, изготвен по НСФОМСП. Практико - приложни аспекти, сп. Актив, ИК „Доби прес”, София, бр. 1, 2013

Статията има приложен характер като авторвата цел е в систематизиран вид да се представят съдържанието и оценката на балансовите статии, съгласно изискванията на НСФОМСП, което да подпомогне съставителите на финансови отчети. Следвайки структурата на типовата балансова таблица по НСФОМСП, за всяко перо е коментирано какъв актив, пасив или елемент на собствения капитал следва да се представи в него. Посочени са изискванията на националните счетоводни стандарти за оценка при представяне на съответния отчетен обект във финансовия отчет на предприятието.

Оповещение риска ликвидности в финансовых отчетах в поддержку применения бухгалтерского принципа „действующего предприятия”, сп. „Економика, социология, право”, Издателство „Спецкнига”, Москва, бр. 1-2, 2012

Един от многото (финансови и нефинансови) показатели, поради които предположението за действащо предприятие може да бъде поставено под съмнение е ликвидният риск, на който е изложено предприятието. В статията е представена нормативната регламентация на оповестяването на ликвидния риск в *МСФО 7 Финансови инструменти - оповестяване* и *МСС 39 Финансови инструменти – признаване и оценяване*. Систематизирани са основните насоки за оповестяване при наличие на съществен ликвиден риск за предприятието. Предложено е оценката на ликвидния риск да се обоснове с помощта на показателите нетен оборотен капитал и коефициент за обща ликвидност.

Отчитане на разходите за провизиране на задължения по направления на дейността, сп. Счетоводство XXI, бр. 7-9, 2010

Целта на статията е да се систематизират възможните подходи за отчитане на разходите за провизиране на задължения от гледна точка на счетоводната теория, както и да се илюстрира с конкретни примери приложението на различните варианти на отчитане на разходите и тяхната стойностна оценка. Представени са въпросите, свързани с оценяването и счетоводното отчитане на някои типични примери за провизии като провизиите за опазване на околната среда, провизиите за отпуски на персонала, провизиите за гаранционно обслужване на продадени стоки и услуги, провизии за обявени промоционални програми др. Разгледани са случаите, при които е необходимо капитализиране на разходите за провизии в стойността на дълготраен актив, предложен е подход за текущо и периодично оценяване и отчитане.

Счетоводен анализ на дивидентната политика на акционерните дружества, сп. „Известия Икономически университет – Варна”, Издателство “Наука и икономика” Икономически университет – Варна, бр.3, 2010

Статията представя някои показатели за анализ на дивидентната политика, които се предлагат в специализираната литература, регламентирани в МСС, НСФОМСП, SFAS и FRS. Коментирани са особеностите при установяването и

информационната роля на показатели като дивидент на една акция, норма на дивидента, рентабилност на една акция, платимост на дивидентите, коефициента на дивидентния доход.

Предлага се за установяване на ефективността от управлението на активите по отношение на инвеститорите да се използва коефициент за дивидентна доходност на реалните активи, изчислен като съотношението между сумата на гласуваните за изплащане дивиденди и стойността на реалните активи в предприятието. Целесъобразно е да се изследва влиянието на два фактора върху посочения коефициент: коефициент на дивидентния доход (дивиденди към печалба) и рентабилността на активите (печалба към реални активи).

Предложеният коефициент на дивидентна доходност е приложен в изследване на публичните акционерни дружества в сектор Тежка и Лека промишленост за 2008 г. Установено е, че независимо от разликите в реализираната нетна печалба на акция и от разликите в разпределения дивидент на една акция, коефициентите за дивидентна доходност на активите имат приблизително еднакви стойности. Следователно всеки един лев от реалните активи на предприятието носи приблизително еднакъв доход от дивидент на акционерите на тези предприятия.

Относно системата от счетоводни принципи в предприятията от публичния сектор, сп. “Счетоводство плюс Данъци, Социални отношения”, ОРКП “Мисъл”, София, бр. 5, 2008

Целта е да се систематизират принципите, които стоят в основата на отчетността в предприятията от публичния сектор, както и да се представи ефекта от съчетаването на общоприетите счетоводни принципи с финансовия принцип за паричния поток. Представена е сравнителна характеристика на основните счетоводни принципи, приложими в отчетността на бюджетните организации, дефинирани в Закона за счетоводството и МССПС. Коментирано е проявлението на принципите при отчитането на някои специфични за публичния сектор отчетни обект като земите, горите и трайните насаждения, активите с историческа и художествена стойност, както и такива със значение за националната сигурност и отбрана, а също така и при приписаните разходи и приходи. Отделено е внимание на проявлението на финансовия принцип на паричния поток и ефекта от съчетаването му с принципа “текущо начисляване”

при отчитането на провизиите, данъците, финансиранията, доходите на персонала и други.

НАУЧНИ ДОКЛАДИ ПО ЧЛ. 62, Т. 4 ОТ ПУРПНСЗАД В ИУ – ВАРНА

Ролята на паричните потоци при анализа на ефективността от дейността на предприятието, научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения”, „Наука и икономика” ИУ – Варна, 2015 г., том IV

Докладът представя ролята на аналитичните показатели, основани на информация за паричните потоци на предприятието във връзка с оценката на ефективността от дейността. Използването на тези показатели, като допълващи утвърдените модели за анализ на ефективността, се обосновава с все по-широкото прилагане на приблизителните счетоводни оценки, които представят субективната оценка на ръководството за финансовото състояние на предприятието и изменението в него през периода.

Мотивацията на студентите в обучението им по специалните дисциплини, научна конференция „Проблеми при обучението по счетоводство, анализ и контрол”, „Наука и икономика” ИУ – Варна, 2014 г.

Докладът представя мотивите за учене като вътрешни подбуди, главно осъзнати, по силата на които студентите усвояват знания, формират умения и компетенции за своята бъдеща професионална дейност. Отношенията на студентите към ученето и преподаваните дисциплини се определя от различни фактори като техния личен интерес, цели, опит, начина на преподаване, на оценяване и контрол. Не на последно място значение има умението за общуване между преподаватели и студенти и добрата организация на учебния процес. При направено анкетно проучване на мотивацията на студентите, които завършват обучението си в бакалавърска степен по специалност „Счетоводство и контрол” се установи положителна нагласа и сравнително добра удовлетвореност у тях от учебното съдържание по специалните дисциплини и работната среда, дължаща се преди всичко на успешната комуникация между

преподаватели и студенти. Едновременно с това, изпъква и необходимостта от повече практическа подготовка и преподаване по нов, съвременен и по-атрактивен начин.

Счетоводният принцип за действащо предприятие в контекста на съвременните икономически условия, научна конференция „Тенденции и предизвикателства в развитието на икономиката”, сборник с доклади от международна научна конференция том 1, „Наука и икономика” ИУ-Варна, 2012

В доклада са представени насоки за оценка и оповестяване на информация от ръководството в подкрепа на твърдението за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет. В сравнителен план е представено приложението на счетоводните принципи при действащо и при недействащо предприятие. За ефективна оценка от страна на ръководството е предложена процедура, която включва следните по-основни моменти: разработване на средносрочни и дългосрочни планове, обследване на пазарите на продукти и услуги, анализ на паричните потоци, управление на финансовия и на операционния риск, анализ на чувствителността и стрес тестове. Също така е акцентирано и върху рискови фактори, на които следва да обърне внимание одиторът, а именно кредитоспособността и паричните потоци на предприятието, прогнозите и плановете на ръководството за финансиране на бъдещите дейности.

Един спорен момент относно прилагането на теста за обезценка на нетекущите активи, научна конференция „Качество и полезност на счетоводната информация”, Сборник с доклади от научна конференция, „Наука и икономика” ИУ-Варна, 2012 г.

Разгледан е конкретен проблем, свързан с обезценката на нетекущите активи с дълъг полезен живот, а именно: определянето на обхвата на паричните потоци за дисконтиране, както и периода на дисконтиране за целите на изчисляването на стойността в употреба на актива. Акцентирано е върху някои проблеми пред практическото прилагане на *МСС 36 Обезценка на активи*, произтичащи от ограничението за прогнозиране на очаквани парични потоци за период от пет години. Предложен е конкретен математически модел за дисконтиране на бъдещи парични потоци от използване на актив с по-дълъг полезен живот.

Отразяване на събитията след отчетния период в условията на финансова и икономическа криза, научна конференция ”Предизвикателствата пред счетоводството и контрола” , „Наука и икономика” Икономически университет – Варна, 2011

В доклада е разгледано счетоводното третиране на събитията след датата на баланса в нормативната уредба на някои страни с развита пазарна икономика – в САЩ и в страните прилагачи МСС/МСФО като счетоводна база. Представени са примери за коригиращи събития, настъпили след изготвянето на финансовите отчети, които се проявяват особено силно в условията на икономическа и финансова криза и следва да намерят отражение в отчетите на предприятията. Акцентирано е върху изискването на *МСС 10 Събития след датата на баланса* за оценка на приложимостта на принципа на действащото предприятие. Систематизирани са примери за некоригиращи събития, които следва да бъдат анализирани от предприятията при изготвянето на финансовите отчети, с цел спазване на изискванията за оповестяване.

Финансов анализ дивидендов в помощ инвеститорам, сборник с доклади от научна конференция „Потребителска кооперация: теория, методология, практика”, Казанский кооперативны институт, 2010,

Докладът представя в обобщен вариант конкретни показатели за анализ на дивидентите. Коментирани са изискванията на *МСС 33 Нетна печалба на акция* за оповестяване на информация в годишните финансови отчети относно дивидентната политика на предприятието. Анализирани е съдържанието и информационната полезност за външните потребители на показатели като нетна печалба на акция, нормата на дивидента, коефициент за рентабилност на една акция, както и коефициент на дивидентния доход.

Относно избора на подходящ метод за отчитане на инвестициите в капитала на дъщерни и асоциирани предприятия, Сборник с доклади от научна конференция “Счетоводство, анализ и контрол – теория и практика”, Издателство “Наука и икономика” – ИУ – Варна, 2007

Представени са някои съображения при избора на предприятията – инвеститори относно метод за отчитане на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия. Обърнато е внимание на особеностите при

прехвърляне на дългосрочните инвестиции в групата на краткосрочните активи, държани за продажба като отговор на управленските решения свързани с тяхната продажбата. Разгледани са счетоводните аспекти на трансформирането на активите, последващата оценка и формирането на данъчни пасиви, възникващи като следствие от операцията.

Някои аспекти на формиране на основния капитал на приватизационните фондове, научна конференция “Конкуренция и конкурентоспособност в условия на глобализация. Сборник доклади от научна конференция на младите научни работници”, Издателство “Наука и икономика” Икономически университет – Варна, 2002

Разгледани са двете съставни части на капитала на приватизационните фондове – реално внесената парична сума от учредителите и прехвърлените имуществени права на гражданите чрез инвестиционни бонове. Посочени са счетоводните записвания, които касаят отразяването на двата елемента на капитала. Акцентирано е на проблемите пред организацията на подходящо аналитично отчитане предвид по-често големия брой на участниците в капитала.

УЧЕБНИЦИ

ПО ЧЛ. 71, АЛ 5, 1, БУКВА „Б” ОТ ПУРПНСЗАД В ИУ – ВАРНА

Бюджетно счетоводство, в съавторство, ИК ”Геа – принт”, Варна, 2015

Учебникът е разделен на три основни части, в които се разглеждат въпросите за касовото изпълнение на бюджетите в системата на банките и при разпоредителите с бюджети, основните принципи на отчетността в публичния сектор, конкретните отчетни обекти и счетоводните процедури по отразяване на специфичните операции с тях.

В самостоятелните авторски части на учебника са разгледани въпросите, свързани с отчитането на разчетите, разходите, приходите и трансферите в бюджетните организации. По-конкретно въпросите, които са обхванати касаят отчитането на разчетите с търговски контрагенти, с персонала и подотчетните лица, с осигурители, вътрешните разчети, разчетите за средства по донорски

програми за национално, европейско и друго финансиране и съфинансиране. Разгледани са още и характеристиката и особеностите при отчитането на разходите, приходите и трансферите в бюджетните организации. Въпросите са представени в сравнителен аспект спрямо небюджетните предприятия, както и са проследени редица мнения на автори по посочената област.

Счетоводство, в съавторство, ИК ”Геа – принт”, Варна, 2008

Учебното съдържание включва на единадесет глави, които са разделени в две части. Първа част включва въпроси, свързани с основите на счетоводството, а втората – счетоводното третиране на основните отчетни обекти.

Авторовото участие се отнася до разглеждането на темите за отчитането на дълготрайните материални активи, разчетите на предприятието, както и някои от решените и нерешените задачи и тестове. При представянето на учебното съдържание са включени множество примери за онагледяване на разглежданите теоретични постановки.

Изготвил:

(гл. ас. д-р Даниела Георгиева)